

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING

Generalforsamling i 1998 afholdes i forbindelse med medlemsmødet d. 2. februar 1998 kl. 19.30 på Alsingergården i Svenstrup.

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Fremlæggelse af regnskab
4. Behandling af indkomne forslag.
Forslag afleveres til bestyrelsen senest 20/1.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer
K. V. Valbjørn, J.J. Kjær Rasmussen, N.P. Fenger og C.B. Hansen er på valg
6. Valg af suppleant
Jørgen Jessen er på valg
7. Valg af revisor
Ejvind Boisen er på valg
8. Fremlæggelse af budget og fastlæggelse af det årlige kontingent
Budgetter for lauget og bygning af båden er vedlagt.
Kontingentet foreslås uændret til 100 kr.
9. Eventuelt

SIDEN SIDST

Arbejdet i Lindeværftet

Bygningen af båden skrider fremad. Vi har tidligere fortalt at sideplanker og stævnklodser er syet på bundplanken.

Lige nu arbejdes der på rælingsplankerne. De skal begge have øget deres bredde. Det er i gang nu. Den 12. nov. 97 blev øgestykker limet på den ene rælingsplanke. Det var koldt og hallen blev opvarmet af el-ovne. Ugen efter, den 20. nov. 97, kunne indspændingen med skruer tages af. Herpå kunne slutbearbejdningen sættes i gang. Det var et meget spændende kapitel vi der nåede.

Den sidste rælingsplanke er ved at få tilpasset planker, der kan give en øget bredde. Vi forestiller os at den limes til januar.

Vi tør nu åbent sige at nu går det fremad. Byggearbejdet virker overskueligt. Byggegruppen er fuldt ud klar over, at vi mangler meget endnu, men når vigtige resultater opnås, så er der grund til at fortælle det.

Tilbage står tilpasning og påsyning af rælingsplanker, fremstilling af ribbestativer og de to øverste horn. Men der er heller ikke nogen, der vil ud at padle lige nu !

Nu kører projektet færdigt på rutinen. Vi er godt i gang i en gruppe, hvor vi kender hinandens styrke og muligheder. Bortset fra at vi mangler er par af de "gamle" bådbyggere, en gammel og en ung, i gruppen, så er vi overbeviste om at nu er der en båd på vej.

Hvis planen holder sættes båden i løbet af februar ned på gulvet. Den kommer til at stå i en opklodsning, så det bliver bekvemt at sy rælingsplanker på. Der er altid noget at se på i Lindeværftet. Vi fortæller gerne om vores arbejde.

Lindeværftet er et godt sted at arbejde, og vi tror på et godt resultat. Den 25. nov. 97 hyggede byggegruppen sig med julemad: gule ærter, flæsk og pølser samt nødvendige snaps og øl. Til brug ved kogning af ærterne var fremstillet en særlig Hjortspring ske. Sådan klarer vi ærterne.

Hans Peter Rasmussen.

8. SYMPOSIUM VEDR. MARINEARKÆOLOGI I GDANSK.

Indledning.

Hvert tredje år afholdes et symposium for båd- og skibsarkæologi i Europa. I 1997 skulle det finde sted i Gdansk i Polen.

Hjortspringbådens Laug besluttede i 1996 at deltage, hvis det var muligt, med et par foredrag.

Vi indsendte tilmeldinger og senere korte beskrivelser af, hvad foredragene ville handle om. Og sandelig, vi blev accepterede som foredragsholdere. Uden en vis støtte fra Nationalmuseets Marinearkæologiske forskning og -undersøgelser, der antagelig sagde god for os, var det næppe lykkedes.

Indhold.

Det blev besluttet at indsende to foredrag, et, der omfattede vore aktiviteters filosofi, vor organisation, vor bådbygning samt nogle resultater, og et, der omfattede den teoretiske analyse af båden, med henholdsvis K.V.Valbjørn og N.P.Fenger som hovedforfattere.

Organisation af turen.

Da vi ikke kunne være sikre på, at fonde ville støtte denne aktivitet, (hvilket viste sig at være en realitet), ville vi organisere turen ud fra, at flest mulige kunne deltage med minimum udgift for laugskontoen.

Følgelig besluttede vi at sejle derover i min båd. Herved bragte vi hotellet med. Fire meldte sig, hvoraf de tre havde tiden til at sejle. Da vi ikke kunne vide, hvorvidt vi overhovedet kunne sejle, aftalte vi, at den ikke sejlede var vor reservemulighed, således at forstå, at hvis vi ikke kunne sejle på grund af vinden, skulle vi køre med ham.

Sejlturen til Gdansk.

Vi kastede los torsdag, den 18. September kl. 1500, N.P. Fenger, Jørn A. Jørgensen, min svigersøn Henrik Carlsen og jeg. Efter 24 timers forløb var vi ud for Rygen. Da var bølgerne så store, at jeg besluttede at gå ind til Witte, der ligger på østkysten af Hiddensee, for natten.

Og vi sov.

Næste dag, dvs. lørdag, fortsatte vi, stadig med vinden agten ind. Vinden var stadig vestlig og bølgerne store. Søndag middag var vinden tiltaget så meget, at vi måtte mindske sejl. Under denne manøvre skar båden ud, bommen gik over, hvilket betød, at storsejlet flækkede vandret over. Vi kunne dog hale det ned så vidt, at vi kunne sejle videre med en mindre trekant oppe sammen med et lille forsejl og med fortsat stor fart.

Vi anløb Gdansk Coast Guards kaj kl. 6 om morgenen, mandag.

Efter en halv times papirarbejde med kystvagten, paspolitiet og toldvæsenet kunne vi sejle videre op ad Gl. Weichel og videre ad Moldau. 1 km oppe ad denne flod lagde vi til i vor marina efter 87 timers sejlads og Hiddensee-ophold.

Da vi havde lagt til, blev der brug for æg, bacon og brusebade.

Om eftermiddagen mødte H.P. Rasmussen, der måtte køre herover, da han ikke havde tiden til at sejle. Han havde fået anbragt sin bil i en beskyttet parkeringsplads, og han skulle sove ombord for at spare omkostninger.

Sejlet blev syet samme eftermiddag.

Symposiet.

Marinaen lå 50 m fra det maritime museum, hvor symposiet skulle foregå.

Dette startede tirsdag kl 10. Vi mødte op i fint tøj og repræsenterede laug et vel.

Det maritime museum, den del, der lå på østsiden af Moldau og hvor symposiet fandt sted, var opbygget i et tidligere kornmagasin (Gdansk var Østeuropas udskibningshavn for korn i Hansatiden).

I symposiet deltog folk fra 21 lande, typisk således, at Polen, Danmark, Storbritannien, Tyskland, Sverige, Holland, Frankrig og USA mødte med 10-15 deltagere, medens lande som Armenien, Belgien, Nigeria, Norge Canada, Estland, Litauen, Rusland, Finland, Irland, Italien, Tyrkiet og Israel mødte med 1-3 deltagere.

I alt deltog ca. 100 personer.

Der er overhovedet ingen tvivl om, at Danmark mødte med de vægtigste foredrag, ikke mindst ved en beskrivelse af de 9 vrage, der var fundet, hvor museums-havnen var blevet udgravet i Roskilde. Det 36 m lange vikinge-skib fra 1025 e. Kr. vakte begejstring.

Vore to foredrag blev afholdt onsdag kl. 1500-1550. Vore foredrag gik umiddelbart godt, vi udtrykte os klart, og der var god tilbagemelding på foredragene. Vore venner fra Roskilde udtrykte fuld tilfredshed med vor indsats. Vi havde i øvrigt medtaget nogle værktøjer, nogle padler og en tofte, der blev håndterede og illustrerede vort arbejde. Da vi var de eneste, der kunne uddele de endelige foredrag i fortryk, kunne medlemmerne i symposiet bringe vore indlæg med hjem, som de eneste til eventuel kopiering og uddeleling blandt deres kolleger. Vor indsats blev herved videre kendt.

Vi fik mange kontakter.

Marinearkæologien er på vej fremad som en væsentlig del af den totale arkæologi, ikke mindst i vore lande, hvor skibe har været en afgørende del af kulturen og livsgrundlaget.

Af rekonstruktioner var der en beskrivelse af en kogge fra 1300 tallet fra Holland og et midterstykke af Dover-båden, en færgelignende båd, ca. 15 m lang og

tre meter bred fra 1000 f. Kr. Sidstnævnte var fremstillet med bronzeøkser af tværtypen, hvor man huggede på langs af årenerne (i egetræ). Plankerne var 8-10 cm tykke. Den var tætnet med mos ligesom Ferriby-båden og syet (surret) sammen med kviste.

Programmet med foredragstitlerne og en del af foredragene i resume-form ligger til gennemsyn på Lindenværftet. Dette gælder også vore to foredrag, dog på engelsk.

Det er tanken at oversætte disse til dansk, udsende dem til medlemmerne og i øvrigt sælge foredragene på engelsk og dansk til vore besøgende. Er der et medlem, der kan og vil oversætte foredragene til tysk, vil vi være interesserede?

Hjemturen.

Vi besluttede at sejle hjem lørdag morgen, selv om symposiet først sluttede lørdag eftermiddag, og selv om havnekaptajnen i Gdansk meldte om hård vind fra nord og høj sø. Vejrmedlingen truede nemlig med vestlig kuling allerede følgende tirsdag i de hjemlige farvande.

Min svigersøn var taget hjem, men min søn, Peter Valbjørn, ankom lørdag morgen som 4. mand.

Ved 12 tiden kastede vi los med minimum sejlføring og motor. Det blev en hård tur mod nord ud af Gdansk-bugten og videre nordpå i alt i 7 timer, indtil vi kunne gå vestover for sejl alene.

De næste 36 timer gik det så vestover med god fart, indtil vinden begyndte at løje, et tydeligt tegn på ændring af vindretningen.

Vi fortsatte for motor (og sejl). Mandag nat rundede vi Langeland, vinden var nordvestlig, så vi blev mødt af Lillebælts hidsige bølger. Vi gik derpå vestover for at komme i læ af Als, passerede Sønderborg ved 12-tiden og lagde til i Dyvig kl 14, tirsdag. Det viste sig, at kulingen først kom om onsdagen.

Alt i alt en sejltur på 780 sømil på en årstid, der ikke egner sig til lystsejlsads.

(Selv den kendte arkæolog Indiana Jones ville være blegnet og formodentlig ville han have mistet sin hat.)

For lauget betød deltagelsen i symposiet, at kendskabet til Hjortspringbåden og dens rekonstruktion blev vidt udbredt, og sejladsen, at flere medlemmer end ellers muligt af økonomiske årsager, fik en arkæologisk oplevelse og en række kontakter.

Totaludgiften for laugskontoen blev 8.500 kr.

K.V.Valbjørn.

REDAKTION AF JERNALDERBOGEN.

Redaktionsgruppen arbejder støt med bogen. I øjeblikket ser det ud til, at redaktionen vil være tilendebragt i februar 1998.

Birgit Valbjørn.

PLANER FOR DEN KOMMENDE TID

Bygning

Se siden sidst.

Nye udstillingsaktiviteter.

Under arbejdet i jernaldergruppen berørte vi i sin tid klædedragten i jernalderen. Dette emne er nu igen blevet aktuelt, idet jeg med Lars Balleby fra udstillingsgruppen mener, at opstilling af en iklædt jernalderfamilie vil være et plus for Hjortspringbåden og dens udstilling..

Den lette vej med køb af mannequiner, eksempelvis en kvinde, en mand, et par børn og en bedstemor, der var iklædt de helt rigtige, hjemmevævede dragter, den vej kunne vi let gå. Det ville blive ufatteligt dyrt og ikke nogen udfordring.

Derfor er målet at skabe familien så billigt som muligt, uden at det går ud over det korrekte. Ivy Graversen tager sig af fodtøjet, ud fra et mønster af skoen, der er fundet i mosen i Arnitlund. Den findes på Haderslev Museum.

Jeg er gået i gang over en bred front, blandt andet med studier af Nationalmuseets bøger med oplysninger af mål og systing af Huldremosedragterne.

Kvinderne (en stående og en siddende) iklædes henholdsvis grøn peblos med fibler og perlekæde, med kniv og kam hængende fra bæltet, og en med brunternet nederdel og et tørklæde under det syede fåreskindsslag. Manden, med våben, bærer en kofte, benskøb, ærmeløs kjortel og evt. et blå tekstilslag. Drengen med et spyd med benskøps, har kofte og fåreskindsslag, og pigen rød bluse og nederdel og evt. en spranget kyse.

Således ser jeg dem for mig, og kontakters venlige interesse lover godt for projektet.

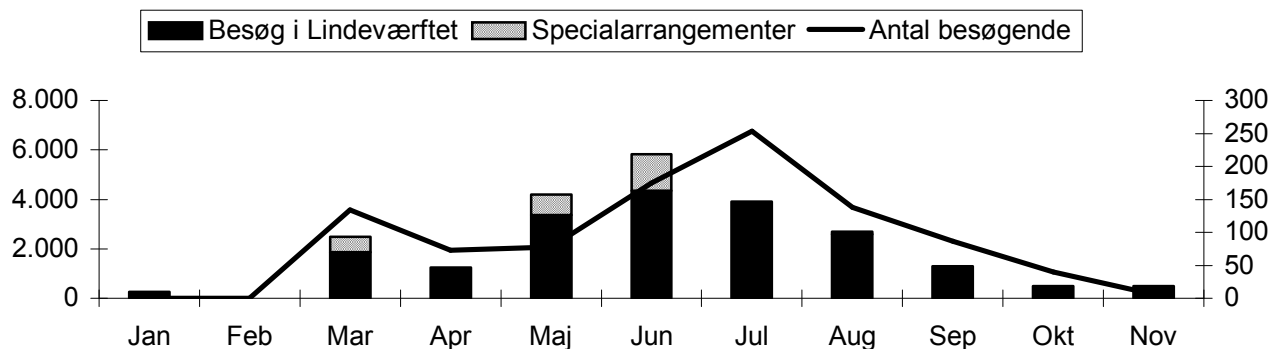
Endnu er udgifterne meget beskedne. Bestyrelsen har godtaget ideen og et budget på 3.000 kr. for 1998.

Birgit Valbjørn.

NÆSTE NYHEDSBREV

Det næste nyhedsbrev udsendes i april og eventuelle indlæg skal være bestyrelsen i hænde senest mandag d. 16. marts.

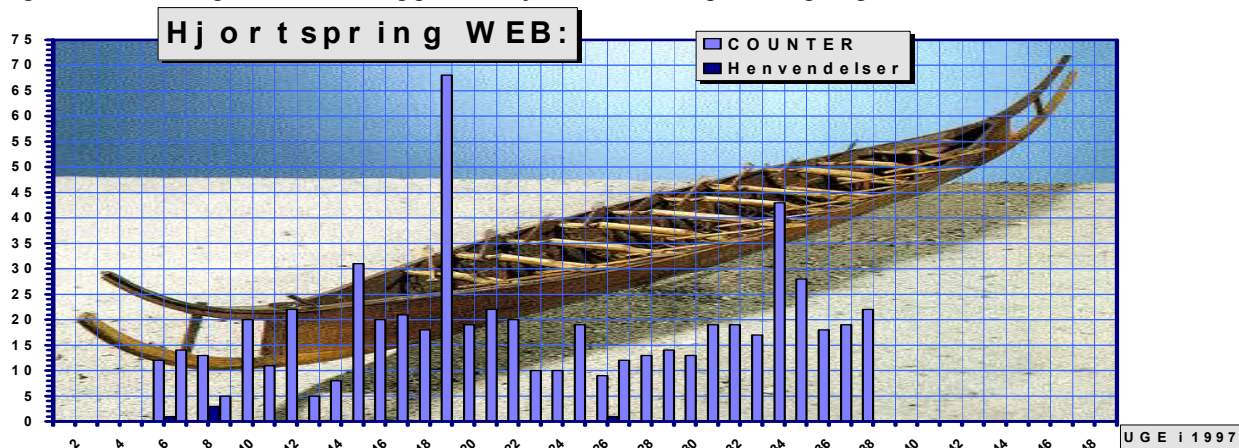
STATUS FOR EGENINDTÆGTER I 1997

Vi har til og med november haft en egenindtægt på ca. 22.900 kr. Vores budget lød på 20.000 kr., så vi ligger altså ca. 15% overbudgettet. Indtægterne fordeler sig med 19.900 kr. fra entré i Lindeværftet og 3.000 kr. fra specialarrangementer. Der har været ca. 1050 besøgende i Lindeværftet med hovedvægten på de 3 sommermåneder. De store besøgstal i marts stammer fra påskeudstillingen.

HJORTSPRINGBÅDEN PÅ INTERNETTET

Nedenstående graf viser hvor mange personer, der har besøgt vores hjemmeside på internettet siden vi startede i februar. Til og med uge 37 har vi haft 550 gæster. I uge 32 bragte Ingeniøren vores internat-adresse, og vi kan se effekten i de efterfølgende uger. Gennemsnitlig har vi haft besøg på vores hjemmeside af 17 personer pr. uge.

MEDLEMSMAPPER

Medlemmer, der ikke har en medlemsmappe, kan købe et eksemplar inkl. alle de tidligere udsendte rapporter for 150 kr. ved henvendelse til Leif Stig Andersen.

MØDEKALENDER

Næste medlemsmøde + generalforsamling afholdes på Alsingergården mandag 2. februar 1998 kl. 19.30.

Hver tirsdag og torsdag fra 19-21 arbejdes der på båden i Lindeværftet, hvor der også er åbent for publikum.

Den første tirsdag i hver måned indbyder byggegruppen til kaffe og snak kl. 20.30 i Lindeværftet.

NAVNE OG ADRESSER

- Formand:** Knud V. Valbjørn, Oldenorvej 1, Dyvig, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 15 83
- Næstformand:** J. J. Kjær Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 06 27
- Kasserer:** Leif Stig Andersen, Fæbrovej 7, Himmark, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 64 49
- Sekretær:** Aage A. Jensen, Solsikkevej 9, Havnbjerg, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 18 96
- Øvr. bestyrelse:** Chr. B. Hansen, Sønderlundvej 12, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 91 45
Jørn A. Jørgensen, Stolbrogade 45, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 85 03
N. P. Fenger, Søbakken 14, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 04 30
- Alsingergården:** Sandvej, Svenstrup, 6430 Nordborg
- Lindeværftet:** Ellehave, Holm, 6430 Nordborg
- Internet:** <http://home6.inet.tele.dk/hjortspr>